

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2020-421

28.5.2020

Gjensidige Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Brønn rast sammen ved utskifting av brønnpumpe – aldersfradrag – bindende dekningstilsagn.

Sikrede kontaktet rørlegger for å skifte brønnpumpen på sin fritidsbolig da denne var defekt, men under utskiftingen raste brønnen. Det var derfor ikke mulig å senke ned en ny brønnpumpe. Fritidsboligen ble i stedet koblet til et eksisterende pumpeanlegg som var intakt. Det ble lagt ny vannledning frem til dette, og røret ble frostbeskyttet med varmekabler. Selskapet utbetalte erstatning for selve brønnpumpen med et aldersfradrag på 70 %. Selskapet avslo de resterende kostnadene under henvisning til at det i vilkårene var gjort unntak for brønn, og at forsikringen ikke omfattet forbedringer. Sikrede anførte at selskapet i henhold til vilkårene var ansvarlig for alle kostnadene med unntak av kostnadene til nytt borehull. Videre anførte sikrede at selskapet uansett var ansvarlig da selskapet hadde gitt et bindende dekningstilsagn ved innmeldelsen av skaden. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde krav på ytterligere erstatning, samt at selskapet ikke hadde gitt et bindende dekningstilsagn.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for kostnader til utskifting av rørpumpe, herunder spørsmålet om selskapet har gitt et bindende dekningstilsagn.

Sikrede har en fritidsboligforsikring med blant annet følgende vilkår:

Dekkes

Utvendige ledninger med tilknyttet utstyr fram til spredeledning eller offentlig ledning

Dekkes ikke

Brønn

Hvordan erstatningen blir beregnet Erstatningen fastsettes til hva det vil koste Gjensidige å reparere/utbedre bygningen til tilsvarende eller vesentlig tilsvarende stand som før skaden ...

Egenandel/ Aldersfradrag

I følgende tilfeller trekkes aldersfradrag i stedet for egenandel:

2. Ved skade som alene rammer:

andre oppvarmingsinstallasjoner, ventilasjon, VVS og integrerte hvitevarer gjøres fradrag med 10 % for hvert påbegynte år fra gjenstanden er 7 år, maksimalt 80 % fradrag. For tilhørende rør gjøres ikke fradrag.

Brønnpumpen på sikredes fritidsbolig sluttet å fungere i april/mai 2018, og sikrede kontaktet rørlegger for utskifting. Brønnen raste sammen under utskiftingen slik at det ikke var mulig å senke ned en ny pumpe.

Sikrede meldte skaden til selskapet per telefon den 11.5.18. Han mener selskapet i samtalen bekreftet at alle utgifter med unntak av utgifter til boring av ny brønn var omfattet av forsikringen. Selskapet avviser at dette ble gitt en slik bekreftelse.

Faktura utstedt av rørlegger den 30.8.18 sier at:

Ved utskifting av brønnpumpe raste brønnen. Til tross for iherdig forsøk, lot det seg ikke gjøre å få pumpa ned i brønnen. Vanninnlegget ble derfor tilkoblet en annen brønn og det ble lagt ny elektrisk styring.

Videre er det fremlagt en uttalelse fra rørleggerfirmaet av 26.10.18:

Elektrikerfirma (A) konstaterte at senkepumpa i borehullet var defekt og måtte skiftes. Årsaken til at pumpa hadde havarert er ikke godt å si, men det kan skyldes at det har vært vanninntregning i motoren og viklingene har brent. (R) ble kontaktet for å skifte pumpa, som ble trukket opp. Ny pumpe ble montert på trykkslangen og alt var klart for å senke pumpa i borehullet.

Imidlertid hadde veggene i borehullet rast og det var derfor umulig å få den nye pumpa lengre ned enn drøyt 25 m. Vi forsøkte å fjerne blokkeringen både med høytrykkspyling og med lange rør som ble skrudd sammen. Det var umulig for oss å få pumpa forbi blokkeringen.

Løsningen ble derfor å koble hytta til et eksisterende pumpeanlegg som var intakt. Det ble derfor lagt ny vannledning fram til dette. Røret, som ble liggende grunt i bakken, ble frostbeskyttet med varmekabel. Hytteeier sørget selv for graving og isolering av selve brønntoppen.

Selskapet erkjente ansvar for skaden på selve brønnpumpen, men avslo ansvar for øvrige kostnader fordi forsikringen ikke omfattet brønn og borehull. Selskapet avviste også ansvar for etablering av ny vannforsyning fordi dette måtte anses som en forbedring som ikke var omfattet av forsikringen.

Selskapets avgjørelse ble påklaget. Selskapet opprettholdt sitt standpunkt etter en ny vurdering av selskapets kundeombud.

Selskapet utbetalte den 15.10.19 kr 16 500 i erstatning. Selskapet har gjort et aldersfradrag på 70% i erstatningen.

Sikrede innhentet en ny uttalelse fra rørlegger den 19.3.20:

... Da det viste seg at det var umulig å få senket den nye pumpa ned i borehullet, forstod vi at dette ville bli en kostbar affære. Jeg rådet deg da til å kontakte ditt forsikringsselskap. Når det gjelder selve telefonsamtalen som du hadde med forsikringsselskapet, vet jo ikke jeg hva som ble sagt, men jeg forstod på deg at du fikk dekket alt sammen utenom nytt borehull. Som det fremgår av vedlagte e-post kontaktet vi (P.B) tirsdag 15.05.2018. Borehullet som hadde rast sammen er i kjelleren og her er det mulig å bore nytt hull. Det ble derfor valgt å legge ny vannledning fra et eksisterende sprednett som hadde egen pumpe/borehull og inn i kjelleren. Vi ble kontaktet av Gjensidige Forsikring i oktober 2019 og har lagt ved kopi av e-poster.

Sikrede krever dekning for kostnadene til feilsøking, åpning av eksisterende brønn, ledninger fra ny vannforsyning til spredeledning, pumpe, strøm- og vannledninger og trykktank.

Fritidsboligen er fullverdiforsikret. Ved en totalskade er selskapet forpliktet til å dekke kostnadene til gjenoppbyggingen av tilsvarende anlegg, uten fradrag for aldring og slitasje.

Selskapet svarer i henhold til vilkårene for "Utvendige ledninger med tilknyttet utstyr fram til spredeledning". Forsikringen omfatter ikke borebrønn. Sikrede tolker dette slik at forsikringen dekker alt defekt utstyr, dvs. utstyr som ikke kan benyttes på nytt, fram til spredeledning – og at spredeledning i dette tilfellet er uttak til de ulike tappekranene. Det vil si at forsikringen dekker defekt pumpe, strøm- og vannledninger, trykktank etc., ifølge fakturaen.

Sikrede avviser at den nye vannforsyningen er en forbedring. Tidligere vannforsyning var i en frostfri kjeller og med vann av god kvalitet. Den nye vannforsyningen ligger utsatt til for frost og har en dårligere vannkvalitet ved at man kan registrere en smak av humusstoffer i vannet. Om

dette vil vedvare over tid er vanskelig å si. Så snart man finner en teknikk til å åpne borehullet i kjelleren, vil man igjen ta i bruk dette, uten at selskapet vil belastes for kostnadene til dette.

Selskapet har uansett bekreftet dekning i telefonsamtale den 11.5.18. Selskapet bekreftet i denne samtalen at selskapet dekker alle utgifter med unntak av ny borebrønn. Juridisk sett er en muntlig avtale like bindende som en skriftlig. Sikrede kan ikke bevise innholdet i samtalen, men han tok som en selvfølge at selskapet tok notater fra samtalen eller loggførte denne.

Selskapet avviser ytterligere ansvar i saken. Selskapet er i henhold til vilkårene ansvarlig for å utbedre bygningen til tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende, stand som før skaden. Selskapet er ikke ansvarlig for kostnader til forbedringer. Videre har selskapet anledning til å gjøre et aldersfradrag på 70 % i erstatningsoppgjøret. Brønnpumpe kategoriseres som VVS. Selskapet kan derfor gjøre fratrekk for 10 % av verdien fra gjenstanden er 7 år. Brønnpumpen er fra 2005.

Forsikringen omfatter kostnader til feilsøking. Etter selskapets oppfatning var det klart at eksisterende pumpe var bekreftet skadet, og at det ikke ble utført noen annen feilsøking enn det. Rørlegger har ikke kommentert ovenfor selskapet hvilke kostnader som omhandler feilsøking, annet enn at det er bekreftet at det er brukt en del tid på å få åpnet borehullet.

Brønn/borehull er ikke dekket av forsikringen. Arbeider og kostnader forbundet med nytt borehull og omlegging av nye ledninger for dette, er heller ikke omfattet av forsikringen.

Selskapet har ikke lovet dekning utover vilkårene. Selskapet loggfører ikke alle samtaler det får. Det gis ikke løfter og dekning ved telefonsamtaler, men ved spørsmål om dekning blir sikrede anbefalt å melde saken inn til vurdering i skadeavdelingen.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på ytterligere erstatning under fritidsboligforsikringen, herunder om selskapet kan foreta aldersfradrag i oppgjøret og om selskapet har gitt et bindende dekningstilsagn.

Sikredes forsikring omfatter "Utvendige ledninger med tilknyttet utstyr fram til spredeledning eller offentlig ledning".

Nemnda forstår saken slik at partene er enige om at brønnpumpen regnes som "tilknyttet utstyr", og dermed er omfattet av forsikringsdekningen. Formuleringen omfatter derimot ikke borehull, jf. FinKN-2015-113 og FSN-4169, og selskapet er da ikke ansvarlig for kostnadene som følge av at borehullet raste sammen. Det er heller ikke ansvarlig for utgiftene til tilkoblingen til et annet eksisterende pumpeanlegg fordi dette er en følge av en skade som ikke dekkes av forsikringen.

Ifølge vilkårene er selskapets ansvar begrenset til å:

- reparere/utbedre bygningen til tilsvarende eller vesentlig tilsvarende stand som før skaden

Formuleringen "vesentlig samme stand" vil si at sikrede har krav på å få den skadede gjenstand reparert til tilnærmet samme funksjonsevne, kvalitet og egenskaper som før skaden, jf. f.eks. FinKN-2019-743. Sikrede har ikke krav på forbedringer, f.eks. ved at gamle gjenstander erstattes med nye.

Sikrede anfører at selskapet ikke har anledning til å foreta et aldersfradrag på 70 % fordi boligen er fullverdiforsikret. Fullverdiforsikring betyr at selskapet ved totaltap er forpliktet til å dekke gjenoppføringskostnadene selv om den angitte forsikringssummen er lavere, altså slik at det ikke blir tale om underforsikring, jf. Bull Forsikringsrett 2008 s. 446. Dette har ingenting med fradrag for alder og slitasje å gjøre. Nemnda forstår saken slik at den aktuelle brønnpumpen var fra 2005. Vilårene har følgende regler om aldersfradrag:

1. Ved bruddskade på utvendig ledning/tanker med tilknyttet utstyr, av annet materiale enn plast eller glassfiber, gjøres fradrag med 5 % for hvert påbegynte år fra gjenstanden er 20 år, maksimalt 80 % fradrag. For tilknyttet elektrisk utstyr gjelder punkt 2.

2. Ved skade som alene rammer:

- andre oppvarmingsinstallasjoner, ventilasjon, VVS og integrerte hvitevarer gjøres fradrag med 10 % for hvert påbegynte år fra gjenstanden er 7 år, maksimalt 80 % fradrag. For tilhørende rør gjøres ikke fradrag.

Selskapet har anført at brønnpumpen kategoriseres som VVS. "VVS" defineres i Store Norske Leksikon som:

VVS, forkortelse for varme-, ventilasjons- og sanitærteknikk. Forkortelsen brukes som en samlebetegnelse for installasjon og drift av varmeløsninger, ventilasjon, inneklime, miljø- og sanitæranlegg i bygninger.

Denne samlebetegnelsen er vid nok til å omfatte en brønnpumpe. I så fall kan selskapet gjøre fradrag for 10 % fra brønnpumpen var 7 år, hvilket her utgjør 70 %.

Nemnda forstår det slik at selskapet bekrefter at kostnader til feilsøking er omfattet av forsikringen, men at rørleggeren ikke har angitt hvilke kostnader dette dreier seg om.

Sikrede anfører at selskapet har gitt dekningstilsagn for skadene. Det er fremlagt en telefonlogg som viser at selskapet kontaktet selskapet per telefon den 11.5.18, og at samtalen varte i 19 minutter og 52 sekunder, men det fremgår ikke hva som ble sagt. Det er derfor ikke dokumentert at selskapet har gitt noe tilsagn om dekning utover det som følger av vilkårene. Den siste rørleggeruttalelsen fra sikrede datert 19.3.20 refererer bare sikredes egen omtale av samtalen, og dette er ikke tilstrekkelig til å dokumentere hva som ble sagt fra selskapets side. Ut fra dette foreligger det ikke noe dekningstilsagn utover det ansvaret som følger av vilkårene.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).